

Dne 25. března 2020 jsme se sešly v budově Sokola MN s paní Radmilou, abychom s ní udělaly rozhovor o jejím odchodu z komunistického Československa. Paní Radmila se nám představila, my jí rovněž a rozhovor mohl začít. Začaly jsme vyprávěním o jejím dětství, bydlišti a rodině. Paní Radmila neměla tou dobou žádné sourozence, pouze maminku, tatínka a babičku. Po té jsme se dostaly k odchodu z Československa. Radmile byly v té době čtyři roky. Vzpomínky nebyly úplně jasné díky nízkému věku, přesto však bylo vyprávění místy velice emotivní. Odchod byl několikrát plánovaný a povedl se až na třetí pokus. Rodina dostala možnost vycestovat na zahraniční dovolenou do Jugoslávie. Cesta se odehrávala přes Maďarsko, kde se rodiče paní Radmily rozhodli utéct od původního zájezdu a pokusili se vydat vlastní cestou směrem k Rakousku. Bylo nutno vzdálit se v noci-velmi brzy ráno, aby je nikdo neviděl odcházet. Rodina cestovala pouze s malým batůžkem. Byli nuceni žít několik dní v lese. Po asi čtyřech dnech se přiblížili k rakouským hranicím, které museli překročit nelegálním způsobem. Naštěstí se jim to podařilo a dostali se bezpečně do malé rakouské vesnice. Tam našli policejní stanici, kde oficiálně požádali o azyl. Dostali se do utečeneckého zařízení. Chvíli po té následovalo přemístění blíže k Vídni. Radmily rodina toužila zůstat v Rakousku, bohužel situace toto nedovolovala. V utečeneckých táborech rodina navázala přátelství s dalšími uprchlíky, se kterými udržovali kontakt po dlouhou dobu. Po čase jim byl nabídnut odlet do USA. Radmily rodiče „zakotvili“ v New Jersey, blízko New Yorku, kde přistálo jejich letadlo. Začátky nebyly jednoduché, nikdo z nich neuměl anglicky. Tatínek si brzy našel práci, maminka se starala o Radmilu. Po večerech navštěvovali jazykové kurzy pro cizince. Radmila se naučila anglicky ve škole, v první třídě. První třídu začala ovšem Radmila navštěvovat už v novém bydlišti – ve státě Ohio. V tomto státě se podařilo tatínkovi najít práci v oboru, který ho zajímal už v ČSSR, v keramice. V tomto období se narodil do rodiny syn, Radmilin bratr. Paní Radmila zmínila, že rodičům se stýskalo po rodině a přátelích a trvalo několik let, než měli možnost znovu se setkat. Velmi nás překvapilo, že bratr paní Radmily, ačkoliv byl narozen v USA, teď bydlí v České republice. Ve finále nám paní Radmila ukázala několik vzácných fotografií z útěku, svůj malý kabátek, který měla tou dobou na sobě a batůžek, se kterým rodina absolvovala hlavní část emigrace. Paní Radmile jsme poděkovaly, předaly jí květinu a roloučily se. Rozhovor byl velice přínosný a pomohl nám uvědomit si, že lidé museli podnikat velmi nebezpečné věci, aby si mohli splnit svůj sen o svobodě.

Vyprávění o životě Radmily Rasmussen sepsaly sestry Maxey s laskavou pomocí své maminky.